

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev2 110/06
10.05.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Vesne Popović, Jasminke Stanojević, Mirjane Grubić i Milomira Nikolića, članova veća, u parnici tužilaca AA, BB, VV, GG, DD, ĐĐ i EE, koje sve zastupa punomoćnik AB, advokat, protiv tuženog "ŽŽ", koga zastupa punomoćnik BV, advokat, radi poništaja rešenja o otkazu ugovora o radu, odlučujući o reviziji tuženog protiv presude Okružnog suda u Pirotu Gž.694/05 od 29.09.2005. godine, u sednici održanoj 10.05.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana, revizija tuženog izjavljena protiv presude Okružnog suda u Pirotu Gž.694/05 od 29.09.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Pirotu P.1. br.671/04 od 25.05.2005. godine, usvojen je tužbeni zahtev pa su poništena rešenja direktora tužene zavedena pod brojem 418/1, 409/1, 433/1, 419/1, 412/1, 406/1 i 424/1, sva doneta 25.05.2004. godine i naloženo je tuženom da tužioce vrati na rad i prizna sva prava po osnovu rada, kao i da im nadoknadi troškove postupka od 50.437,00 dinara.

Presudom Okružnog suda u Pirotu Gž.694/05 od 29.09.2005. godine, odbijena je žalba tuženog kao neosnovana, a prvostepena presuda potvrđena.

Protiv pravnosnažne drugostepene presude, tuženi je blagovremeno izjavio reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu u smislu odredbe čl.399. Zakona o parničnom postupku ("Sl.glasnik RS" br.125/04) i našao da je revizija neosnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda iz čl.361. stav 2. tač.9. Zakona o parničnom postupku, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti, a ni druge bitne povrede zbog kojih se revizija može izjaviti na osnovu čl.398. stav 1. tač.1., 2. i 4. istog Zakona.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužioci su bili zaposleni kod tuženog na neodređeno vreme do donošenja pojedinačnih rešenja, za svakog od tužilaca od 25.05.2004. godine, kojima su im otkazani ugovori o radu na osnovu čl.101. stav 1. tač.3. Zakona o radu, zbog povrede radne obaveze iz čl.10. tač.28. i 29. Ugovora o određivanju prava, obaveza i odgovornosti i povrede čl.18. Zakona o štrajku. U osporenim rešenjima nisu navedene konkretne radnje svakog od tužilaca kojima su učinjene povrede radne obaveze, već se svim tužiocima stavlja na teret da su 14.05.2004. godine, za vreme štrajka, sprečavali ili ometali zaposlene u izvršavanju radnih zadataka i podsticali ih i pozivali na štrajk (povreda radne obaveze iz čl.10. tač.28. i 29. pomenutog Ugovora), kao i da su štrajk organizovali i vodili na način koji sprečava zaposlene koji nisu u štrajku da rade (čl.18. Zakona o štrajku). Donošenju rešenja nije prethodilo upozorenje tužilaca na postojanje razloga za otkaz Ugovora o radu, niti je zatraženo mišljenje sindikata, čiji su tužioci bili članovi. Nižestepeni sudovi su takođe utvrdili da su tužioci sa grupom radnika (ukupno 42 zaposlena), 08.04.2004. godine na zakonit način organizovali štrajk, sa zahtevom za isplatu zaostalih zarada i da je određen prostor za okupljanje radnika u štrajku (kantina), ali da su oni 14.05.2004. godine nenajavljeno ušli u kancelariju direktora tuženog i tom prilikom se zadržali 15-20 minuta.

Ocenjujući zakonitost osporenih rešenja na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja, nižestepeni sudovi su ih pravilnom primenom materijalnog prava poništili, nalazeći da su doneta u suprotnosti sa odredbom čl. 101. stav 2., 104. stav 3. i 105. Zakona o radu ("Sl.glasnik RS" br.70/01), kao i čl.18. stav 2. Zakona o štrajku ("Sl.list SRJ" br.29/96).

U situaciji koju si nižestepeni sudovi utvrdili, da je štrajk organizovan na zakonit način, da tužioci nisu pozivali i podsticali ostale zaposlene na štrajk, ulazak tužilaca (štrajkača) u kancelariju direktora, iako nenajavljen, ne predstavlja povredu radne obaveze iz čl.18. stav 2. Zakona o štrajku, za koju se može izreći prestanak radnog odnosa, a koja se tužiocima stavlja na teret (onemogućavanje zaposlenih koji nisu u štrajku da rade). Pri tom, u smislu čl.6. stav 1. istog Zakona, obaveza direktora tuženog, kao predstavnika organa kome je štrajk najavljen, jeste i da sa štrajkačkim odborom pokuša da sporazumno reši nastali spor.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tuženi prilikom donošenja osporenog rešenja nije postupao na način predviđen čl.101. stav 2. i čl.104. stav 3. Zakona o radu, jer nije upozorio tužioce na postojanje razloga za otkaz ugovora o radu, niti je zatražio saglasnost sindikata.

Pored navedenog, osporena rešenja doneta su i u suprotnosti sa odredbom čl.105. Zakona o radu, kojom je predviđeno da se otkaz ugovora o radu daje u pismenom obliku i da obavezno sadrži obrazloženje i pouku o pravnom leku. Osporenim rešenjima je kao razlog za otkaz ugovora o radu, navedeno da su tužioci povredili radne obaveze utvrđene Ugovorom o određivanju prava, obaveza i odgovornosti (čl.10. tač.28. i 29. Ugovora) i Zakona o štrajku (čl.18.). Rešenja ne sadrže obrazloženje u smislu ove zakonske odredbe (čl.105. Zakona), jer ne sadrže činjenice i dokaze na osnovu kojih je utvrđeno kada, kojim radnjama i na koji način je svaki od tužilaca počinio povredu radne obaveze koje im se stavljaju na teret. Imajući u vidu da se u izreci i u obrazloženju ne navode ni mesto, ni vreme, ni način izvršenja radnje, to nema ni podataka na osnovu kojih se identifikuju radnje koje ukazuju na povredu radne obaveze i na krivicu tužilaca kao osnov odgovornosti (iz čl.101. stav 1. tač.3. istog Zakona), što predstavlja osnovne elemente odluke o izricanju otkaza, bez kojih ona ne može opstati.

S obzirom da tužioci nisu počinili povredu radne obaveze iz čl.18. Zakona o štrajku, u rešenjima tuženog nedostaje bitan element - zakonito obrazloženje, a da donošenju rešenja nije prethodilo i upozorenje tužilaca (od strane tuženog - poslodavca) na postojanje razloga za otkaz Ugovora o radu (čl.101. stav 2. istog Zakona), niti je zatražena saglasnost sindikata čiji su tužioci članovi (čl.104. stav 3. Zakona), to su osporena rešenja o otkazu ugovora o radu pravilno poništena kao nezakonita.

Pravnu posledicu poništaja odluke o prestanku radnog odnosa predstavlja reintegracija zaposlenog, što prema čl.108. Zakona o radu podrazumeva obavezu poslodavca da vrati zaposlenog na rad i ranije radno mesto i prizna sva prava po osnovu rada od prestanka radnog odnosa do reintegracije.

Navodima u reviziji koji se odnose na upozorenje tužilaca i obaveštenje sindikata napada se ocena izvedenih dokaza i utvrđeno činjenično stanje, što u skladu sa čl.398. stav 2. ZPP, u postupku po reviziji nije dozvoljeno.

Na osnovu čl.405. ZPP, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća-sudija

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

vg